

УТВЪРДИЛ:.....

Кадер Хамит *
директор на ОУ „Васил Левски” - с.Яребица
Заповед № 1159-449/11.09.2026 г.

ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

учебна 2026/ 2027 година

**Етичният кодекс е приет на заседание на педагогическия съвет
с Протокол №8 от 10.09.2026 година, съгласуван е с
обществения съвет към училището- протокол №5 / 09.09.2026
година и утвърден със заповед на директора
№ 1159-449/ 11.09.2026 година**

ВЪВЕДЕНИЕ

Етичният кодекс на училищната общност определя стандартите за етично поведение на специалистите, работещи с деца в сферата на образованието, и регламентира етичните правила, които следва да се спазват при изпълнение на служебните им задължения, както и при възникване на конфликт на интереси. Кодексът установява общи норми за поведение, насочени към утвърждаване на професионалната етика, уважението към личността и създаването на благоприятна и сигурна среда за децата и всички членове на училищната общност.

Раздел I ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Работещите с деца педагогически специалисти изпълняват своите функции, като се ръководят от основните човешки ценности и принципи:

Чл. 1. Детството е изключително важен период от живота на човека.

Чл. 2. Семейството е най-естествената среда за развитието на детето.

Чл. 3. Всяко дете притежава неповторима индивидуалност и стойност.

Чл. 4. На всяко дете е гарантирано правото на:

- ✓ свобода на изразяване на мнение;
- ✓ свобода на мисълта, съвестта и религията;
- ✓ формиране на собствени възгледи и право да ги изразява свободно.

Чл. 5. Всяко дете има право на закрила срещу методи на възпитание, които нарушават неговото достойнство, както и срещу физическо, психическо или друго насилие и форми на въздействие.

Чл. 6. Всяко дете има право на закрила за нормалното си физическо, умствено, нравствено и социално развитие.

Чл. 7. Всяко дете и всяко семейство заслужават да бъдат подпомагани да развият пълния си потенциал.

Чл. 8. Във всички случаи следва да се защитават по най-добрия начин интересите на детето.

Чл. 9. За всяко дете, попаднало в риск, възниква необходимост от специална закрила и предприемане на подходящи мерки за извеждането му от рисковата ситуация.

Чл. 10. Децата с изявени дарби се ползват от мерките за специална закрила.

Чл. 11. Работещите с деца следва да притежават необходимите личностни, морални и социални качества.

Раздел II **МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ДЕТЕТО**

Чл. 12. Педагогическата практика се основава на съвременните знания за детското развитие и на познаването на индивидуалните особености на всяко дете.

Чл. 13. Педагогическите специалисти зачитат и уважават уникалността и индивидуалността на всяко дете.

Чл. 14. При изпълнение на професионалните си задължения педагогическите специалисти отчитат специфичната уязвимост на всяко дете.

Чл. 15. Създава се безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на детето.

Чл. 16. Зачита се правото на детето свободно да изразява мнение по всички въпроси, които го засягат.

Чл. 17. При изпълнение на професионалните си задължения се работи винаги в най-добрия интерес на детето.

Чл. 18. На децата с увреждания се осигуряват равни възможности за достъп до подходяща подкрепа, грижи и образование.

Чл. 19. Не се допуска участие в практики, които не зачитат достойнството на детето или са опасни и вредни за физическото и психическото му здраве и развитие.

Чл. 20. Не се допуска дискриминация на децата по признак раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности или въз основа на статуса, поведението или убежденията на техните родители.

Чл. 21. Педагогическите специалисти познават и спазват законите и установените процедури за закрила на детето от насилие. Те познават признаците и проявите на физическо, сексуално, психическо и емоционално насилие, както и на пренебрегване и negliжиране на детето.

Чл. 22. При съмнение за насилие или друга форма на неправомерно отношение към дете се предприемат незабавни действия съгласно установените процедури и се уведомяват компетентните органи за закрила на детето.

Чл. 23. Когато друго лице изрази подозрение или предостави информация за насилие или друга форма на неправомерно отношение към дете, педагогическите специалисти оказват необходимото съдействие за предприемане на подходящи действия за закрила на детето.

Чл. 24. При получаване на информация за действия или ситуации, които застрашават здравето, живота или сигурността на детето, незабавно се предприемат действия съгласно установените процедури и се уведомяват компетентните органи за закрила на детето.

Раздел III **МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ СЕМЕЙСТВОТО**

Чл. 25. Основна отговорност на педагогическите специалисти е да подпомагат семейството при отглеждането, възпитанието и образованието на децата.

Чл. 26. Зачита се достойнството на всяко семейство, както и неговата култура, обичаи, език и убеждения.

Чл. 27. Уважават се ценностите на семейството при отглеждането и възпитанието на децата, както и правото на родителите да вземат решения относно своите деца в рамките на техните права и отговорности.

Чл. 28. Семейството се информира за решенията, отнасящи се до детето. Когато е възможно и в съответствие с правата и интересите на детето, родителите се включват във вземането на такива решения.

Чл. 29. Зачита се правото на семейството да бъде информирано за начина, по който се работи с детето, при спазване на изискванията за защита на личните данни и поверителността на информацията.

Чл. 30. Родителите се информират за изследователски проекти, в които участват техните деца. Не се допуска участие на деца в изследвания, които могат да застрашат тяхното здраве, образование, развитие или благополучие.

Чл. 31. Не се използват служебните отношения със семейството за лично облагодетелстване. Не се допускат отношения с членове на семейството, които могат да повлияят неблагоприятно върху професионалната преценка или ефективността на работата с детето.

Чл. 32. Осигурява се поверителност на информацията и се зачита правото на детето и семейството на личен живот. Информация се предоставя на компетентните органи в случаите, предвидени в закон, включително когато съществуват данни или основания за предположение, че здравето, животът, безопасността или благополучието на детето са в риск.

Чл. 33. Разработват се и се прилагат правила за защита на поверителната информация, които са достъпни и задължителни за всички членове на училищната общност, за които това е приложимо. Поверителна информация за детето се предоставя само на лица, които имат законово основание или правомощие да я получат.

Чл. 34. При възникване на конфликт между членове на семейството педагогическите специалисти действат професионално и безпристрастно, като споделят относимите

наблюдения за детето с цел подпомагане на страните при вземането на информирани решения, без да вземат страна в конфликта.

Раздел IV

МОРАЛНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С КОЛЕГИТЕ

Чл. 35. Педагогическите специалисти изграждат и поддържат отношения на взаимно уважение, доверие, сътрудничество и колегиалност.

Чл. 36. Педагогическите специалисти обменят информация и ресурси, които имат отношение към благополучието, развитието и закрилата на правата на детето.

Чл. 37. Педагогическите специалисти работят за утвърждаване на своя авторитет и авторитета на своите колеги, като се въздържат от действия, които могат да уронят престижа на професията, и проявяват нетърпимост към подобни действия.

Раздел V

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ОБЩЕСТВОТО

Чл. 38. Педагогическите специалисти предоставят качествени образователни и педагогически услуги в рамките на своята компетентност, квалификация, правоспособност и наличните ресурси. Не се предлагат услуги, за които не са налице необходимите компетентност, квалификация, правоспособност или ресурси.

Чл. 39. Педагогическите специалисти работят за създаване и поддържане на сигурна и подкрепяща обществена среда, в която се зачитат правата на детето и се създават условия за неговото здравословно развитие, образование, възпитание и защита от насилие.

Чл. 40. Педагогическите специалисти работят за подобряване на сътрудничеството между организациите и за насърчаване на интердисциплинарното взаимодействие между специалистите и професионалистите, имащи отношение към благополучието на децата и семействата.

Чл. 41. Педагогическите специалисти оказват съдействие за повишаване на обществената информираност и разбиране относно децата, техните потребности, права и индивидуални особености.

Чл. 42. Педагогическите специалисти работят за популяризиране и защита на правата на децата и за повишаване на обществената чувствителност към случаите на тяхното нарушаване.

Чл. 43. Педагогическите специалисти подкрепят прилагането на законите и политиките, насочени към благополучието и защитата на децата и семействата, и предприемат действия съгласно своите професионални задължения при установяване на практики, които нарушават техните права и интереси.

Раздел VI ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С ОРГАНИЗАЦИОННИТЕ СТРУКТУРИ ОБЩИНА, РУО И МОН

Чл. 44. (1) Педагогическите специалисти и служителите изпълняват своите професионални и служебни задължения на високо професионално ниво, в съответствие с изискванията на длъжността, професионалните стандарти и придобитата квалификация. Те поемат за изпълнение само задачи, за които притежават необходимата компетентност и квалификация.

(2) При изпълнение на административни дейности педагогическите специалисти и служителите действат законосъобразно, своевременно, точно, добросъвестно и безпристрастно.

(3) Педагогическите специалисти и служителите предоставят информация и отговори по поставени въпроси в рамките на своите функции и компетентности. При необходимост насочват въпросите към компетентния служител или съответния орган.

Раздел VII ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл. 45. Педагогическите специалисти и служителите не искат, не приемат и не разпределят подаръци, дарения, хонорари, услуги или други облаги за себе си, за членове на семейството си, близки или колеги, когато това може да създаде съмнение в безпристрастността им, да повлияе върху изпълнението на служебните им задължения или да представлява възнаграждение за извършени действия.

Чл. 46. Педагогическите специалисти и служителите не допускат да бъдат поставяни в положение на зависимост, което може да повлияе върху обективното и безпристрастното изпълнение на служебните им задължения. Те не допускат външно влияние върху професионалната си преценка и действия.

Чл. 47. Педагогическите специалисти и служителите опазват повереното им имущество с грижата на добър стопанин и не допускат използването му за лични цели. При загуба, повреда или установена нередност те своевременно уведомяват директора.

Чл. 48. При изпълнение на служебните си задължения педагогическите специалисти и служителите осигуряват ефективно, законосъобразно и икономично използване на поверените им имущество, средства и ресурси. Те не ги използват за лични цели и не ги предоставят на трети лица, освен когато това е предвидено или разрешено по установения ред.

Чл. 49. Педагогическите специалисти и служителите предприемат необходимите действия за защита на сигурността и поверителността на информацията, до която имат достъп или за която отговарят. Документите и информацията, с които работят в училището, се използват единствено във връзка с изпълнението на служебните им задължения и при спазване на изискванията за защита на информацията и личните данни.

Чл. 50. След прекратяване на трудовото или служебното правоотношение лицата не използват и не разкриват поверителна информация, получена във връзка с изпълнението на служебните им задължения, освен когато това е предвидено или разрешено от закона.

Чл. 51. След прекратяване на трудовото или служебното правоотношение лицата продължават да спазват задълженията си за защита на поверителната информация и да се въздържат от действия, които уронват професионалната етика и достойнството на членовете на училищната общност.

Раздел VIII КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Чл. 52. Конфликт на интереси е налице, когато личен интерес може да повлияе върху безпристрастното и обективното изпълнение на служебните задължения или вземането на решения от педагогически специалист или служител.

(1) Педагогически специалист или служител може да извършва допълнителни образователни или педагогически дейности с ученици, които се обучават или ще полагат изпит в училището, само при спазване на изискванията на действащото законодателство, вътрешните правила на училището и при недопускане на конфликт на интереси.

(2) Педагогическият специалист или служител не използва служебното си положение за лично облагодетелстване или за облагодетелстване на членове на семейството си, близки или други лица. Не се допуска използване на служебно положение за принуждаване на ученици или техните родители да ползват платени образователни или други услуги.

(3) Педагогическият специалист или служител предприема необходимите действия за избягване на ситуации, които могат да доведат до конфликт на интереси. При възникване или установяване на обстоятелства, които могат да представляват конфликт на интереси, той своевременно уведомява директора по установения ред.

(4) Педагогическият специалист или служител не допуска действия или отношения с други лица, които могат да го поставят в реален или потенциален конфликт на интереси.

(5) При възникване на конфликт на интереси лицето предприема необходимите действия за предотвратяването или отстраняването му съгласно действащото законодателство, вътрешните правила на училището и разпореденията на компетентния орган.

Раздел IX КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

Чл. 53. (1) За подпомагане при прилагането и спазването на Етичния кодекс и за разглеждане на възникнали казуси, свързани с неговото прилагане, към училищната общност се създава Комисия по етика.

(2) Членовете на Комисията по етика се избират от Педагогическия съвет за срок от три години.

(3) Комисията по етика се избира в срок до един месец от утвърждаването на Етичния кодекс от Педагогическия съвет.

Чл. 54. (1) Комисията по етика:

- ✓ разглежда сигнали, свързани със спазването и прилагането на Етичния кодекс;
- ✓ дава становища и препоръки по въпроси, свързани с прилагането на Етичния кодекс;
- ✓ предлага мерки за предотвратяване на нарушения на Етичния кодекс;
- ✓ следи за спазването на принципите и нормите, установени в Етичния кодекс.

(2) Комисията по етика приема Правилник за организацията и дейността си, който се утвърждава от Педагогическия съвет.

Чл. 55. Всеки заинтересован член на училищната общност има право да подаде сигнал до Комисията по етика относно поведение или действие, което според него противоречи на Етичния кодекс.

Чл. 56. При разглеждане на сигнал Комисията по етика:

- ✓ разглежда обстоятелствата, изложени в сигнала;
- ✓ събира необходимата информация и изслушва заинтересованите страни, когато това е необходимо;
- ✓ спазва принципите на безпристрастност, поверителност и защита на личните данни;
- ✓ не разгласява информация,

СТАНДАРТИ ЗА ОБСЛУЖВАНЕ НА ГРАЖДАНИТЕ

1.Отнасяйте се към всички граждани с уважение. Отнасяй се с другите така, както ти искаш да се отнасят към теб.

2.Проявявайте неутрална и честна позиция спрямо всички хора. Реализирайте поведение, лишено от пристрастия, честно и равнопоставено отношение към всички граждани.

3.Демонстрирайте външен вид и поведение, които да се отразят положително върху имиджа на училището. Начинът на обличане говори за нашето отношение. Носете облекло, подходящо на заеманата длъжност. Помнете, че това, което носите, се отразява

на вашето настроение, на грижата, която полагате в работата си, и на реакцията на гражданите.

4.Отговаряйте осведомено и предоставяйте актуална и точна информация. Стремешът на служителите на училището да бъде максималното подпомагане на гражданите.

5.Поддържайте професионално отношение. Професионализмът се разкрива чрез работата, която се върши етично, компетентно и позитивно.

6.Насърчавайте работата в екип. Работата в екип е способността за съвместна работа за постигане на обща цел. Способността да се насочват личните постижения към организационни цели, е формулата обикновените хора да постигат необикновени резултати.

7.Спазвайте ангажиментите си. Помнете, че важен елемент от качественото обслужване на гражданите е посрещането на техните нужди и очаквания.

8.Отговаряйте навреме. Отделяйте на гражданите необходимото време.

9.Променяйте вашата организация. Старайте се всеки ден да установявате отлична работна етика и да намирате начини да участвате активно в работата на вашата организация. Духът на служителите е важен и зависи от максималните усилия на всички.

10.Създайте ваш собствен стил на обслужване на гражданите. Бъдете искрени и последователни по всяко време. Помнете, че личните ви качества се отразяват на стандартите, които създавате за самите себе си. Разликата между ефективно и неефективно обслужване на гражданите е въпрос на:

КОМПЕТЕНТНОСТ, УМЕНИЯ ЗА ОБЩУВАНЕ, СЪПРИЧАСТНОСТ

Чл. 57. Педагогическите специалисти и служителите изпълняват своите професионални и служебни задължения компетентно, отговорно и добросъвестно, като поддържат и развиват професионалните си знания и умения.

Чл. 58. Педагогическите специалисти и служителите общуват с децата, родителите, колегите и останалите членове на училищната общност с уважение, такт, търпение и добронамереност.

Чл. 59. При общуването си педагогическите специалисти и служителите изслушват внимателно другите, зачитат тяхното мнение и се стремят към ясна, спокойна и конструктивна комуникация.

Чл. 60. Педагогическите специалисти проявяват съпричастност към потребностите, затрудненията и индивидуалните особености на всяко дете и оказват подкрепа в рамките на своите професионални компетентности.

Чл. 61. Педагогическите специалисти и служителите не допускат унизително, пренебрежително, агресивно или дискриминационно отношение към дете, родител, колега или друг член на училищната общност.

Чл. 62. При възникване на трудности или конфликтни ситуации педагогическите специалисти и служителите действат спокойно, професионално и безпристрастно, като търсят конструктивно решение и при необходимост използват подходящите механизми за подкрепа и съдействие.

Чл. 63. Педагогическите специалисти и служителите носят отговорност за своето професионално поведение и се стремят чрез личния си пример да допринасят за изграждането на уважителна, подкрепяща и сигурна училищна среда.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Правилата за поведение, установени с настоящия Етичен кодекс, са част от професионалното и служебното поведение на всички членове на училищната общност, за които са приложими.

§ 2. Спазването на Етичния кодекс допринася за законосъобразното, професионално, отговорно и добросъвестно изпълнение на служебните задължения и за утвърждаване на доверието в училищната общност.

§ 3. Прилагането на правилата, установени в Етичния кодекс, допринася за изграждането и утвърждаването на положителния авторитет и общественото доверие към училището.

§ 4. Настоящият Етичен кодекс е отворен документ и подлежи на периодичен преглед и актуализиране при необходимост, както и при промени в действащата нормативна уредба.

§ 5. Етичният кодекс се довежда до знанието на членовете на училищната общност и се публикува по подходящ начин за осигуряване на неговата достъпност.